

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

5 Οκτωβρίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4343

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 651/2017*

Αποδοχή από την Επιτροπή Ανταγωνισμού της πρότασης της ΔΕΠΑ Α.Ε. περί τροποποίησης των δεσμεύσεων που υιοθετήθηκαν με την υπ' αρ. 551/2012 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει με τις υπ' αρ. 589/2014, υπ' αρ. 596/2014, υπ' αρ. 618/2015 και υπ' αρ. 631/2016 αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αναφορικά με το πρόγραμμα διάθεσης ποσοτήτων φυσικού αερίου μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 17η Οκτωβρίου 2017, ημέρα Τρίτη και ώρα 11:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτριος Κυριτσάκης
Μέλη: Άννα Νάκου (Αντιπρόεδρος)
Βικτωρία Μερτικοπούλου,
Λευκοθέα Ντέκα,
Νικόλαος Ζευγώλης,
Παναγιώτης Φώτης,
Σωτήριος Καρκαλάκος και
Ιωάννης Πετρόγλου

Γραμματέας: Ευγενία Ντόρντα

Θέμα της συνεδρίασης: Αποδοχή από την Επιτροπή Ανταγωνισμού της πρότασης της ΔΕΠΑ Α.Ε. περί τροποποίησης των δεσμεύσεων που υιοθετήθηκαν με την υπ' αρ. 551/2012 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει με τις υπ' αρ. 589/2014, υπ' αρ. 596/2014, υπ' αρ. 618/2015 και υπ' αρ. 631/2016 αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αναφορικά με το πρόγραμμα διάθεσης ποσοτήτων φυσικού αερίου μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών.

Πριν την έναρξη της συνεδρίασης, ο Πρόεδρος της Επιτροπής όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την Ευγενία Ντόρντα, με αναπληρώτρια αυτής την Ηλιάνα Κούτρα.

Στη συνεδρίαση κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου παραστάθηκαν: α) η εταιρία ΔΕΠΑ ΑΕ με τους εκπροσώπους της, [...] (Διευθυντής Εμπορίας), [...] (Υπεύθυνη Συμμόρφωσης με το Δίκαιο του Ανταγωνισμού), [...], [...] και Θωμά Αμοργιανιώτη (Νομικός Σύμβουλος), β) η εταιρία ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΑΕ με τους εκπροσώπους της, [...], [...] και [...], γ) η εταιρία ΗΡΩΝ ΙΙ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ με τους εκπροσώπους της, Παναγιώτη Αλεξανδράκη (Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών) και [...] (Διευθυντής Διαχείρισης Χαρτοφυλακίου Ενέργειας), δ) η εταιρία ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ΕΛΛΑΣ ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΑΕ με τους εκπροσώπους της, [...] και Μιχαήλ Μπίτζιο (Δικηγόρος), ε) η ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΑΕΡΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ με τους εκπροσώπους τους, [...] (Διευθύντρια Προμήθειας Ενέργειας και Ρυθμιστικών Υποθέσεων) και Μαρία Τότσικα (Νομική Σύμβουλος), στ) η ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΕΡΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΕ με τους εκπροσώπους της, Κωνσταντίνο Πανάγο (Δικηγόρος) και [...] (Υπεύθυνος Ρυθμιστικών Υποθέσεων), ζ) η εταιρία ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS ΑΕ με τον εκπρόσωπό της, [...] και η) η εταιρία ELPEDISON ΑΕ με τον εκπρόσωπό της, Μάριο Ανδρικόπουλο (Νομικός Σύμβουλος).

Επίσης συμμετείχε μετά από πρόσκληση του Προέδρου και η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας («ΡΑΕ»), με τους εκπροσώπους της, [...] (Στέλεχος της ΡΑΕ) και [...] (Στέλεχος της ΡΑΕ).

Στην αρχή της συζήτησης, ο Πρόεδρος ανέφερε ότι η εταιρία ΔΕΠΑ Α.Ε. κατέθεσε αίτημα τροποποίησης των δεσμεύσεων που υιοθετήθηκαν με την υπ' αρ. 551/2012 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει με τις υπ' αρ. 589/2014, υπ' αρ. 596/2014, υπ' αρ. 618/2015 και υπ' αρ. 631/2016 αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αναφορικά με το πρόγραμμα διάθεσης ποσοτήτων φυσικού αερίου μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών.

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε μια (1) επιπλέον έκδοση με τα διακριτικά: Προς Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στην εταιρία ΔΕΠΑ Α.Ε. θα επιδοθεί η πλήρης έκδοση. Από την παραπάνω έκδοση έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (Α' 93), όπως ισχύει και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Β' 54).

Ακολούθησε διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της Επιτροπής, των εκπροσώπων της ΔΕΠΑ Α.Ε, των εκπροσώπων των υπολοίπων ενδιαφερόμενων εταιρειών, των εκπροσώπων της ΡΑΕ και των υπηρεσιακών παραγόντων.

Με την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας οι εκπρόσωποι της ΔΕΠΑ Α.Ε. ζήτησαν από την Επιτροπή την έγκριση της τροποποίησης της δέσμευσης αναφορικά με το πρόγραμμα διάθεσης ποσοτήτων φυσικού αερίου μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών και παραιτήθηκαν του δικαιώματος υποβολής συμπληρωματικού υπομνήματος.

Η Επιτροπή συνήλθε σε διάσκεψη στην ως άνω αίθουσα συνεδριάσεων του 1ου ορόφου των Γραφείων της, την 10η Νοεμβρίου 2017 (ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:00), και αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης και τις απόψεις που διατύπωσαν προφορικά τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την ακροαματική διαδικασία, όπως αυτές αποτυπώνονται στα απομαγνητοφωνημένα υπ' αρ. 68/17.10.2017 πρακτικά της Επιτροπής,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Ι. ΙΣΤΟΡΙΚΟ-Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

Με την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασή της, η Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «Ε.Α.» ή «Επιτροπή») αποδέχθηκε και κατέστησε υποχρεωτικές τις δεσμεύσεις που ανέλαβε η εταιρία ΔΕΠΑ Α.Ε. (εφεξής και «ΔΕΠΑ»), βάσει του άρθρου 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011, για παύση πιθανολογούμενων παραβάσεων των άρθρων 1, 2 του ν. 3959/2011 (πρώην 1, 2 του ν. 703/1977) και 101, 102 ΣΛΕΕ στην αγορά προμήθειας φυσικού αερίου (εφεξής «φ.α.») και στη δευτερογενή αγορά πρόσβασης στο δίκτυο φ.α, προκειμένου να διασφαλιστεί, ιδίως, ο διαχωρισμός της προμήθειας από τη μεταφορά φ.α, η παροχή μεγαλύτερης ρευστότητας στην αγορά, η αυξημένη ευελιξία των πελατών ως προς τη διαχείριση των συμβάσεων τους με τη ΔΕΠΑ και η σταδιακή μείωση δυναμικότητας που δεσμεύει η ΔΕΠΑ στα σημεία εισόδου του εθνικού δικτύου, με σκοπό την αποτελεσματικότερη πρόσβαση των ανταγωνιστών στην αγορά.

Η ανωτέρω απόφαση ελήφθη κατόπιν: (α) της υπό στοιχεία (ΡΑΕ) Ι-102370/10.12.2009 καταγγελίας της εταιρίας με την επωνυμία «Αλουμίνιον Ανώνυμος Εταιρεία» κατά της εταιρίας με την επωνυμία «Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Ανώνυμη Εταιρεία» (εφεξής και «ΔΕΣΦΑ») και της ΔΕΠΑ, η οποία (καταγγελία) υποβλήθηκε αρχικά στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (εφεξής και «ΡΑΕ») και διαβιβάστηκε στη συνέχεια στην Επιτροπή, (β) της υπ' αρ. 5518/14.09.2010 καταγγελίας ενώπιον της Ε.Α. της εταιρίας «Αλουμίνιον Ανώνυμος Εταιρεία» κατά της εταιρίας ΔΕΠΑ, και (γ) των υπ' αρ. οικ. 6103/25.07.2012 και υπ' αρ. 7115/19.09.2012 Εκθέσεων επί των ανωτέρω καταγγελιών και των προτεινόμενων από την εταιρία ΔΕΠΑ δεσμεύσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΔΕΠΑ ανέλαβε, μεταξύ άλλων, και τη διεξαγωγή προγράμματος διάθεσης ποσοτήτων φ.α. μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών, και συγκεκριμένα τη διάθεση σε ετήσια βάση, μέσω δημοπρασιών που

θα λαμβάνουν χώρα τουλάχιστον μία φορά ανά τρίμηνο (εφεξής και «τριμηνιαίες δημοπρασίες»), ποσότητας φ.α. ίσης με το 10% της συνολικής ποσότητας φ.α. που η ΔΕΠΑ διέθεσε στους πελάτες της κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, περιλαμβανομένων των ποσοτήτων φ.α. που διέθεσε μέσω δημοπρασιών το έτος αυτό. Η προς διάθεση ανά δημοπρασία ποσότητα θα επιμερίζεται σε χίλια τμήματα και η τιμή εκκίνησης θα περιλαμβάνει το μεσοσταθμικό κόστος προμήθειας της ΔΕΠΑ βάσει των μακροχρόνιων συμβάσεων προμήθειας που έχει συνάψει, και το διαχειριστικό κόστος (βλ. δέσμευση 3 της υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασης της Ε.Α.). Βάσει της σχετικής δέσμευσης, η ΔΕΠΑ όφειλε να γνωστοποιήσει στην Ε.Α. μέχρι την 01.03.2013 τις παραμέτρους και τον τρόπο λειτουργίας των δημοπρασιών.

Το σύνολο των δεσμεύσεων που ανέλαβε η ΔΕΠΑ βάσει της υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασης παραμένουν σε ισχύ για δέκα έτη. Ειδικά ως προς την ανωτέρω δέσμευση προβλέπεται ότι, μετά τη σύσταση της Ενιαίας Αγοράς Φυσικού Αερίου (ΕΑΦΑ) κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 86 του ν. 4001/2011, η ΔΕΠΑ θα εξακολουθήσει να προσφέρει προς πώληση μέσω της ΕΑΦΑ ποσότητα φ.α, τουλάχιστον στο ίδιο ως άνω ποσοστό, βάσει του ρυθμιστικού πλαισίου που θα διαμορφωθεί.

Την 14.07.2014 η ΔΕΠΑ υπέβαλε στην Ε.Α. σειρά προτάσεων μεταρρύθμισης της πρότασης δεσμεύσεων που υιοθετήθηκε με την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση της Ε.Α, κατά το σκέλος που αφορά στο πρόγραμμα διάθεσης ποσοτήτων φ.α. μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών (βλ. επιστολή υπ' αρ. 205/14.07.2014). Περαιτέρω, κατά τη συνεδρίαση της ίδιας ως άνω ημερομηνίας ενώπιον της Ε.Α, η ΔΕΠΑ εξεδήλωσε την πρόθεσή της να επιφέρει βελτιώσεις στην ως άνω πρόταση μεταρρύθμισης των δεσμεύσεων που υιοθετήθηκαν με την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση της Ε.Α, στην κατεύθυνση που υπεδείκνυε η συζήτηση που έλαβε χώρα ενώπιον της Επιτροπής, παρουσία στελεχών της ΡΑΕ. Πράγματι, αυθημερόν η ΔΕΠΑ υπέβαλε στην Ε.Α. τροποποιημένο και άλλο προτεινόμενων δεσμεύσεων, που προτίθετο να αναλάβει (βλ. έγγραφο υπ' αρ. 2378/14.07.2014).

Με την υπ' αρ. 589/2014 απόφασή της, που εκδόθηκε δυνάμει της παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011, η Ε.Α. αποδέχθηκε και κατέστησε υποχρεωτική για τη ΔΕΠΑ την προαναφερόμενη πρόταση τροποποίησης της τρίτης δέσμευσης της υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασης που είχε αναλάβει, προκειμένου να βελτιωθεί η λειτουργία του εν λόγω συστήματος ηλεκτρονικών δημοπρασιών και να διευρυνθεί η συμμετοχή επιχειρήσεων σε αυτές, με έμφαση στους προμηθευτές.

Ειδικότερα, το σημείο 9 της προαναφερόμενης απόφασης της Ε.Α. προβλέπει τα εξής:

«Αναφορικά με το συνυπολογισμό τυχόν αιτημάτων αύξησης/μείωσης των τιμών προμήθειας της ΔΕΠΑ

9. Επί του παρόντος, η ΔΕΠΑ κατά τη διαμόρφωση της ως άνω τιμής εκκίνησης θα λαμβάνει υπόψη προϋπολογιστικά (ex ante), όπως ήδη προβλέπεται¹, τυχόν αιτήμα-

1 Ήδη στη συνεδρίαση της Ε.Α. της 17ης Δεκεμβρίου 2013 αποφασίστηκε ότι εφεξής κατά τον υπολογισμό του μεσοσταθμικού κόστους προμήθειας του μίγματος αερίου που εισάγεται από

τα των προμηθευτών της ή, αντιστοίχως, της ίδιας προς τους προμηθευτές της για αναθεώρηση των τιμών προμήθειας. Στο βαθμό, ωστόσο, που αυτό καταστεί σκόπιμο και δυνατό στο μέλλον, με γνώμονα τις προοπτικές και εξελίξεις της αγοράς και το βαθμό ανταπόκρισης των Πελατών και των Προμηθευτών στις δημοπρασίες, η Ε.Α. θα επανεξετάσει τη δυνατότητα απάλειψης της ανωτέρω πρόβλεψης (δηλαδή, της μη λήψης υπόψη των σχετικών αιτημάτων αύξησης ή μείωσης των τιμών προμήθειας κατά τη διαμόρφωση της τιμής εκκίνησης), στη βάση σχετικής πρότασης της ΔΕΠΑ. Η εν λόγω πρόταση θα δύναται να λαμβάνει υπόψη και τον όποιο τυχόν σχετικό κίνδυνο της ΔΕΠΑ.».

Περαιτέρω, η υπ' αρ. 423/2016 απόφαση της ΡΑΕ, εξειδικεύοντας την ως άνω υποχρέωση της ΔΕΠΑ, ορίζει ρητά στην ενότητα Γ.1 ότι για τον υπολογισμό του μοναδιαίου μεσοσταθμικού κόστους προμήθειας της ΔΕΠΑ λαμβάνεται υπ' όψιν μεταξύ άλλων το κόστος προμήθειας ανά πηγή προμήθειας, όπως υπολογίζεται από τους εκάστοτε ισχύοντες τύπους υπολογισμού των αντίστοιχων μακροχρονίων συμβάσεων προμήθειας της ΔΕΠΑ, λαμβανομένων υπ' όψιν προϋπολογιστικά τυχόν ποσοτικοποιημένων αιτημάτων των προμηθευτών της ΔΕΠΑ ή, αντιστοίχως, της ίδιας προς τους προμηθευτές της για αναθεώρηση των τιμών προμήθειας.

Σημειώνεται ότι η ως άνω πρόβλεψη συμπεριλήφθηκε στις δεσμεύσεις της ΔΕΠΑ προς την ΕΑ, καθώς η ίδια η εταιρία την έκρινε τότε απαραίτητη, για τους ακόλουθους λόγους²:

- Κατά το χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων είχε κατατεθεί (ήδη από το 2008) αίτημα της Botas για αύξηση της τιμής προμήθειας και σύμφωνα με τη ΔΕΠΑ υπήρχε σημαντικός κίνδυνος να πωλεί το αέριο δημοπρασίας στις εκάστοτε τρέχουσες τιμές χωρίς να μπορεί να λάβει από την αγορά μελλοντικά (ήτοι με την έκδοση της διαιτητικής απόφασης) το ακριβές, σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση κόστος του αερίου.

- Λόγω της απαίτησης της αγοράς για ενσωμάτωση στο κόστος των δημοπρασιών αιτήματος της ΔΕΠΑ προς την Gazprom για μείωση της τιμής του ρωσικού αερίου (αναθεώρηση 2013-2014).

Στις 29.9.2017 η ΔΕΠΑ κατέθεσε στην Ε.Α. το υπ' αρ. 5396 «αίτημα επανεξέτασης της δέσμευσης υπ' αρ. 3 της ΔΕΠΑ Α.Ε. (Αποφάσεις ΕΑ υπό στοιχεία 551/VII/2012 και 589/2014)».

Συγκεκριμένα, η ΔΕΠΑ αιτήθηκε την εφεξής απάλειψη της πρόβλεψης του σημείου 9 της υπ' αρ. 589/2014 απόφασης της Ε.Α. περί λήψης υπόψη των σχετικών αιτημάτων αύξησης ή μείωσης των τιμών προμήθειας κατά τη διαμόρφωση της τιμής εκκίνησης των (τριμηνιαίων και ετησίων) δημοπρασιών που διενεργεί η ΔΕΠΑ κατ' εφαρμογή των ως άνω δεσμεύσεων, επικαλούμενη την κάτωθι (συνοπτικά εκτιθέμενη) αιτιολογία:

τη ΔΕΠΑ ΑΕ βάσει των μακροχρονίων συμβάσεων προμήθειας και συνακόλουθα της τιμής εκκίνησης, δέον να λαμβάνονται υπόψη προϋπολογιστικά κατά αντίστοιχο τρόπο και μεθοδολογία τόσο τα αιτήματα των προμηθευτών της για αύξηση των τιμών προμήθειας όσο και τα αιτήματα της ΔΕΠΑ ΑΕ για μείωση αυτών.

2 Βλ. σχετ. και σελ. 2 του υπ' αρ. 5396/29.9.2017 αιτήματος της ΔΕΠΑ.

«[...] Η εφαρμογή επί τη βάσει είτε του υπό εξέταση αιτήματος της ΔΕΠΑ για αναθεώρηση της τιμής προμήθειας της σύμβασης με τον προμηθευτή BOTAS είτε οποιοσδήποτε σχετικής εκτίμησης/πιθανολόγησης της διάταξης του όρου Γ.1(β) της υπ' αρ. 423/2016 απόφασης της ΡΑΕ περί διαμόρφωσης της τιμής εκκίνησης των δημοπρασιών (αρχής γενομένης από αυτή του τρίτου τριμήνου 2017 και εφεξής), πιθανολογείται σφόδρα ότι [...]. Επιπροσθέτως, και στις δύο ως άνω περιπτώσεις πιθανολογείται σφόδρα ότι οι δημοπρατούμενες ποσότητες φ.α. θα διατίθεντο σε τιμή η οποία θα υπολείπταν σημαντικά του κόστους της ΔΕΠΑ στοιχειοθετώντας, παρά τη βούληση της ΔΕΠΑ, περίπτωση αντι-ανταγωνιστικής υποτιμολόγησης (ευρέως γνωστής ως predatory pricing), που εμπίπτει στο απαγορευτικό πεδίο των άρθρων 2 του ν. 3959/2011 και 102 ΣΛΕΕ αντίστοιχα. Όσον αφορά στην πρώτη περίπτωση, επισημαίνεται ότι ήδη η 4η δημοπρασία του 2017 επαλήθευσε το φόβο της ΔΕΠΑ καθώς οι κατακυρωθείσες ποσότητες διατέθηκαν σε αξία μικρότερη του κόστους προμήθειας της ΔΕΠΑ [...].

Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, πληρούνται απολύτως οι προϋποθέσεις που έθεσε η υπ' αρ. 589/2014 απόφαση της ΕΑ για την επανεξέταση από την ίδια της απάλειψης από τις δεσμεύσεις της ΔΕΠΑ της πρόβλεψης περί λήψης υπόψη των σχετικών αιτημάτων αύξησης ή μείωσης των τιμών προμήθειας κατά τη διαμόρφωση της τιμής εκκίνησης των δημοπρασιών διότι η απάλειψη της συγκεκριμένης πρόβλεψης αφενός επιδρά θετικά στην ευρύτερη προσαρμογή της ελληνικής αγοράς αερίου προς τα συμβαίνοντα σε ευρωπαϊκό επίπεδο και αφετέρου δεν αναμένεται να επηρεάσει είτε θετικά είτε αρνητικά την ελκυστικότητα των δημοπρασιών για τους καταναλωτές και προμηθευτές και τη συμμετοχή τους σε αυτές, αιτούμαστε την εφεξής απάλειψη της εν λόγω πρόβλεψης από τη διαδικασία διαμόρφωσης της τιμής εκκίνησης των δημοπρασιών.

Τέλος, υπογραμμίζεται ο επειγών χαρακτήρας εξέτασης της παρούσας αίτησης, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις αναληφθείσες από τη ΔΕΠΑ δεσμεύσεις (βλ. υπ' αρ. 584/2014 απόφαση της ΕΑ, σημείο 2), η ετήσια δημοπρασία για το έτος 2018, κατά την οποία πρόκειται να διατεθεί προς δημοπράτηση πολύ αυξημένη ποσότητα φυσικού αερίου (ήτοι το 60% εκ του 17% του συνόλου των ποσοτήτων φυσικού αερίου που η ΔΕΠΑ προμήθευσε στην εγχώρια αγορά κατά το προηγούμενο έτος), πρέπει να διεξαχθεί μέχρι τη 15η Οκτωβρίου 2017 ή σε κάθε περίπτωση λίαν συντόμως, ήτοι πριν από τις δηλώσεις από τους Πελάτες προς τη ΔΕΠΑ των Ετήσιων Συμβατικών τους Ποσοτήτων για το επόμενο έτος [...].

Επισημαίνεται ότι η ΔΕΠΑ είχε προηγουμένως υποβάλει με την από 8.8.2017 επιστολή της (α.π. 062004), κοινοποιούμενη προς την Ε.Α., αίτηση προς τη ΡΑΕ να μην λαμβάνεται υπόψη στην τιμή εκκίνησης της δημοπρασίας του τέταρτου τριμήνου 2017 και εντεύθεν μέχρις εκδόσεως σχετικής απόφασης από την Ε.Α. το αίτημά της προς τον προμηθευτή BOTAS για αναθεώρηση της τιμής προμήθειας. Η ΡΑΕ με την από 28.9.2017 απαντητική επιστολή της (α.π. 0-69068) προέτρεψε τη ΔΕΠΑ να

αποταθεί άμεσα στην Ε.Α. για ενδεχόμενη τροποποίηση των αναληφθεισών δεσμεύσεων.

II. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

II.1. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

Σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011, «Η Επιτροπή μπορεί [...] να κινήσει εκ νέου τη διαδικασία όταν υπήρξε ουσιαστική μεταβολή των γεγονότων στα οποία βασίστηκε η απόφαση, ή οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις αθετήσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει, ή η απόφαση βασίστηκε σε ελλιπείς, ανακριβείς ή παραπλανητικές πληροφορίες των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων»³. Η διαδικασία εκκινεί ύστερα από αίτηση που υποβάλλει κάθε ενδιαφερόμενος ή αυτεπαγγέλτως.

Αντίστοιχη ρύθμιση επαναλαμβάνεται και στην παρ. 26 της υπ' αρ. 588/2014 απόφασης της Επιτροπής «Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία αποδοχής δεσμεύσεων από μέρος των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων και θέματα σχετικά με την αναστολή των προθεσμιών των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 15 του ν. 3959/2011», σύμφωνα με την οποία «Η Επιτροπή έχει το δικαίωμα ύστερα από αίτηση που υποβάλλει κάθε ενδιαφερόμενος ή αυτεπαγγέλτως να κινήσει εκ νέου τη διαδικασία στις εξής περιπτώσεις: α. όταν προκύπτει ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών στις οποίες βασίστηκε η απόφαση, β. όταν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις αθετήσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει, γ. όταν η απόφαση βασίστηκε σε ανακριβείς ή παραπλανητικές πληροφορίες των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων».

Αντίστοιχα με όσα γίνονται δεκτά κατά πάγια εθνική και ενωσιακή νομολογία ως προς την εξουσία των αρχών ανταγωνισμού των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως άλλωστε και της Επιτροπής Ανταγωνισμού, να αποδέχονται δεσμεύσεις προς παύση πιθανολογούμενων παραβάσεων⁴, αναπόκειται στην Επιτροπή, στο πλαίσιο της ευρείας διακριτικής ευχέρειας που εν γένει απολαμβάνει κατά την επιλογή της άσκησης των εξουσιών που της απονέμει η παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011, να αξιολογήσει την αναγκαιότητα μεταρρύθμισης απόφασής της περί αποδοχής δεσμεύσεων και να εκκινήσει τη σχετική διαδικασία, ενόψει εξελίξεων που τυχόν σημειώθηκαν στη σχετική αγορά της εκάστοτε υπόθεσης, όπως στην περίπτωση που προκύπτει ουσιαστική μεταβολή ενός εκ των δεδομένων στα οποία βασίστηκε η απόφαση.

Εξάλλου, αναγκαία συνθήκη για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής του δικαίου του ελεύθερου ανταγωνισμού μέσω των αποφάσεων αποδοχής δεσμεύσεων προς παύση πιθανολογούμενων παραβάσεων, συνιστά η υιοθέτηση, σε νομοθετικό και διοικητικό επίπεδο, εξουσιών και μηχανισμών παρακολούθησης της εφαρμογής και συνακόλουθα της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων με τις ανωτέρω αποφάσεις. Ο ν. 3959/2011 έχει θεσμοθετήσει σειρά εξουσιών της Ε.Α.

³ Βλ. και παρ. 2 του άρθρου 9 του Κανονισμού 1/2003.

⁴ Βλ. διατύπωση του εδαφίου α της παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011, ΔΕΦΑΘ 2265/2010 (NESTLE) παρ. 9, ΔΕΕ C-441/07 Επιτροπή κατά Alrosa Συλλ. 2010, σελ. I-5949, σκ. 59-69, 94 και 115.

για την παρακολούθηση της εφαρμογής των αποφάσεών της και τον εξαναγκασμό των επιχειρήσεων σε συμμόρφωση με αυτές⁵. Η ευχερής μάλιστα παρακολούθηση των δεσμεύσεων συνιστά, κατά την προαναφερόμενη υπ' αρ. 588/2014 απόφαση της Επιτροπής, μία εκ των ιδιοτήτων της πρότασης δεσμεύσεων που αξιολογείται από την Επιτροπή, ενώ ρητά προβλέπεται σε αυτή η δυνατότητα των επιχειρήσεων να προτείνουν μηχανισμούς ελέγχου της εφαρμογής των δεσμεύσεων μέσω της συμμετοχής τρίτων προσώπων, όπως για παράδειγμα ανεξαρτήτων εντολοδόχων παρακολούθησης της εφαρμογής⁶. Ως αποτελεσματικοί μηχανισμοί παρακολούθησης αξιολογούνται επίσης η συστηματική ενημέρωση της αρχής ανταγωνισμού από την εμπλεκόμενη επιχείρηση αναφορικά με την πορεία υλοποίησης των δεσμεύσεων, η συνεργασία κατά την επίβλεψη της αγοράς με ρυθμιστικές αρχές και άλλες δημόσιες, εθνικές ή διεθνείς, αρχές και η πρόβλεψη ρήτρας αναθεώρησης των δεσμεύσεων ή ακόμα και συνδυασμός των ανωτέρω⁷.

II.2. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑΣ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Ενόψει και των άμεσα επικείμενων εξελίξεων στην αγορά φ.α, ιδίως αναφορικά με τη πλήρη απελευθέρωση της δυνατότητας επιλογής προμηθευτή από όλους τους καταναλωτές φ.α. με ισχύ από 1.1.2018 και προκειμένου να καταστεί εφικτή η διάθεση των όποιων νέων προϊόντων δημοπρασιών για το έτος 2018, η ΔΕΠΑ προβαίνει στην αναλυτικά εκτιθέμενη ανωτέρω πρόταση τροποποίησης της τρίτης δέσμευσης της υπ' αρ. 551/VII/2012 απόφασης.

Κατά την ομόφωνη κρίση των μελών της Επιτροπής, η ρήτρα περί αναθεώρησης («[...] Στο βαθμό, ωστόσο, που αυτό καταστεί σκόπιμο και δυνατό στο μέλλον, με γνώμονα τις προοπτικές και εξελίξεις της αγοράς και το βαθμό ανταπόκρισης των Πελατών και των Προμηθευτών στις δημοπρασίες, η Ε.Α. θα επανεξετάσει τη δυνατότητα απάλειψης της ανωτέρω πρόβλεψης (δηλαδή, της μη λήψης υπόψη των σχετικών αιτημάτων αύξησης ή μείωσης των τιμών προμήθειας κατά τη διαμόρφωση της τιμής εκκίνησης), στη βάση σχετικής πρότασης της ΔΕΠΑ») που περιλαμβάνεται στο σημείο 9 της υπ' αρ. 589/2014 απόφασης της Ε.Α., σε συνδυασμό με τον κίνδυνο οικονομικής επιβάρυνσης της ΔΕΠΑ, όπως αναλυτικά εκτίθεται στο υπό κρίση αίτημά της, δικαιολογούν εν προκειμένω την κίνηση της διαδικασίας μεταρρύθμισης της τρίτης δέσμευσης της υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασης.

II.3. ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ

Κατά την ομόφωνη κρίση των μελών της Επιτροπής, η πρόταση μεταρρύθμισης δεσμεύσεων που υπέβαλε η ΔΕΠΑ μπορεί να γίνει αποδεκτή κατ' εφαρμογή των

⁵ Βλ. στοιχεία δ και στ της παρ. 1 του άρθρου 25, παρ. 4, παρ. 6 προτελευταίο εδάφιο και παρ. 7. Βλ. και παρ. 27 της υπ' αρ. 588/2014 απόφασης της Επιτροπής.

⁶ Βλ. παρ. 17 της υπ' αρ. 588/2014 απόφασης της Επιτροπής-βλ. επίσης Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για τη διεξαγωγή των διαδικασιών που αφορούν τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ, ΕΕ 2011/C 308/06, παρ. 128.

⁷ Βλ. ECN RECOMMENDATION ON COMMITMENT PROCEDURES, παρ. 21, δημοσιευμένη σε http://ec.europa.eu/competition/ecn/ecn_recommendation_commitments_09122013_en.pdf

διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011 και της προαναφερόμενης ρήτρας αναθεώρησης των δεσμεύσεων, για τους ακόλουθους κυρίως λόγους:

• Δεδομένου ότι το ευρωπαϊκό ρυθμιστικό πλαίσιο των δημοπρασιών φ.α. προτάσσει την ευελιξία και την κατά το δυνατόν μεγαλύτερη βεβαιότητα των συμμετεχόντων αναφορικά με την τιμή εκκίνησης, προκειμένου να διαμορφώσουν την προσφορά τους και να διεκδικήσουν ή να μην διεκδικήσουν, ανάλογα με τις εκάστοτε εμπορικές συνθήκες, συγκεκριμένη ποσότητα του δημοπρατούμενου φ.α., η αιτούμενη κατάργηση της υποχρέωσης να λαμβάνονται υπόψη τόσο τα αιτήματα (αύξησης) των προμηθευτών προς τη ΔΕΠΑ, όσο και αντιστρόφως τα αιτήματα (μείωσης) της ΔΕΠΑ προς τους προμηθευτές, θα συντελέσει στον καθορισμό μίας διαφανούς τιμής εκκίνησης δημοπρασίας με βάση τις πραγματικές συνθήκες του χρόνου διενέργειας, χωρίς αβεβαιότητες μελλοντικής εκκαθάρισης, δηλαδή θα διατηρηθεί η ελκυστικότητα του προϊόντος των δημοπρασιών και της ενθάρρυνσης συμμετοχής σε αυτές, ήτοι του πρωταρχικού σκοπού επιβολής των δεσμεύσεων σύμφωνα με την υπλο στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση της ΕΑ.

• Η πάγια τοποθέτηση της ΡΑΕ αναφορικά με το εν λόγω ζήτημα είναι ότι η τιμή εκκίνησης των δημοπρασιών θα πρέπει να αντικατοπτρίζει [...], χωρίς να λαμβάνονται υπόψη αιτήματα αναθεώρησης των συμβατικών τιμών προμήθειας φυσικού αερίου, όπως απορρέουν από τις μακροχρόνιες αυτές συμβάσεις της ΔΕΠΑ⁸. Με την άποψη αυτή, περί κατάργησης των αναθεωρήσεων, συντάσσονται και οι περισσότερες εταιρείες του κλάδου που συμμετείχαν στην ακροαματική διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής⁹, καθώς και η ίδια η ΔΕΠΑ, η οποία στο υπό κρίση αίτημά της επισημαίνει ότι η απάλειψη της συγκεκριμένης πρόβλεψης «επιδρά θετικά στην ευρύτερη προσαρμογή της ελληνικής αγοράς αερίου προς τα συμβαίνοντα σε ευρωπαϊκό επίπεδο».

Συμπερασματικά, τα ανωτέρω αναλυτικά αναφερόμενα συνηγορούν, εν προκειμένω, υπέρ της μεταρρύθμισης της τρίτης δέσμευσης της υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασης της Επιτροπής και της επανόδου στην αρχική μορφή αυτής.

Με την παρούσα απόφαση, δυνάμει της παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011, η Ε.Α. αποδέχεται και καθιστά υποχρεωτική για τη ΔΕΠΑ την προαναφερόμενη πρόταση τροποποίησης της τρίτης δέσμευσης της υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασης που έχει αναλάβει, όπως τροποποιήθηκε από το σημείο 9 της υπ' αρ. 589/2014 απόφασης της Ε.Α., ήτοι την απάλειψη της πρόβλεψης περί συνυπολογισμού τυχόν αιτημάτων αύξησης ή μείωσης των τιμών προμήθειας της ΔΕΠΑ κατά τη διαμόρφωση της τιμής εκκίνησης των δημοπρασιών, προκειμένου να βελτιωθεί η λειτουργία του εν λόγω συστήματος ηλεκτρονικών δημοπρασιών φ.α. με την επίτευξη μεγαλύτερης ρευστότητας στην αγορά, καθώς και σταθερότητας των παραγόντων διαμόρφωσης της τιμής εκκίνησης.

⁸ Βλ. την υπ' αρ. 5106/9.7.2014 επιστολή της ΡΑΕ προς την Ε.Α. με θέμα «[...]».

⁹ Βλ. σελ. 18-46 των απομαγνητοφωνημένων πρακτικών της 68ης Συνεδρίασης της Ε.Α., της 17.10.2017.

Ωστόσο, κατά την ακροαματική διαδικασία ενώπιον της Ε.Α. εκφράστηκε προβληματισμός από τους φορείς της αγοράς και πελάτες της ΔΕΠΑ αναφορικά με τη χρονική στιγμή υποβολής του υπό εξέταση αιτήματος μεταρρύθμισης της τρίτης δέσμευσης. Συγκεκριμένα, [...].

[...] Όπως επισήμαναν οι πελάτες της ΔΕΠΑ¹⁰, η επιλογή της συγκεκριμένης συγκυρίας προκαλεί ερωτήματα, καθώς οι όροι των δεσμεύσεων δεν δύνανται να τροποποιούνται κατά το δοκούν ενόψει της μεταβολής οικονομικών ή άλλων δεδομένων.

Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι με την πλήρη αποδοχή του αιτήματος της ΔΕΠΑ προς την Ε.Α. υπάρχει περίπτωση μειωμένης συμμετοχής στην επόμενη ετήσια δημοπρασία, επειδή η τιμή εκκίνησης θα είναι υψηλότερη¹¹. Με δεδομένη την επιρροή της εκάστοτε τιμής εκκίνησης στην απόφαση κάθε υποψήφιου συμμετέχοντος ως προς τη συμμετοχή ή μη σε μια δημοπρασία, ενδέχεται κάποιοι πελάτες να μη συμμετάσχουν ή να στραφούν σε εναλλακτική πηγή προμήθειας.

Κατά την ομόφωνη κρίση των μελών της Επιτροπής, συνεκτιμώντας τα ανωτέρω στοιχεία και προκειμένου, αφενός να αποφευχθεί ο αιφνιδιασμός των πελατών της ΔΕΠΑ, οι οποίοι πιθανολογείται ότι έχουν ήδη προβεί σε προγραμματισμό προσφορών με βάση το τρέχον νομικό καθεστώς και τις ισχύουσες οικονομικές συνθήκες¹² ενόψει της διεξαγωγής της επόμενης ετήσιας δημοπρασίας φ.α., αφετέρου να διασφαλισθεί η ομαλή διεξαγωγή της εν λόγω ετήσιας δημοπρασίας, η οποία παγίως αφορά την μεγαλύτερη ποσότητα δημοπρατούμενου φ.α. και συγκεντρώνει την μεγαλύτερη συμμετοχή¹³, ως ημερομηνία έναρξης ισχύος της τροποποίησης της τρίτης δέσμευσης της υπ' αρ. 551/VII/2012 απόφασης της Ε.Α. ορίζεται η 1.1.2018.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Ολομέλεια αποφάσισε ομοφώνως ότι:

Α. Αποδέχεται την πρόταση της Δημόσιας Επιχείρησης Αερίου Ανώνυμη Εταιρία (ΔΕΠΑ Α.Ε.) για τροποποίηση της τρίτης δέσμευσης που υιοθετήθηκε με την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, όπως τροποποιήθηκε από το σημείο 9 της υπ' αρ. 589/2014 απόφασης της Ε.Α., και συγκεκριμένα για απάλειψη της πρόβλεψης περί συνυπολογισμού τυχόν αιτημάτων αύξησης ή μείωσης των τιμών προμήθειας της ΔΕΠΑ κατά τη διαμόρφωση της τιμής εκκίνησης των δημοπρασιών.

Β. Η ως άνω τροποποίηση τίθεται σε ισχύ την 01.01.2018 και καθίσταται υποχρεωτική για την εν λόγω επιχείρηση (παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011). Κατά τα λοιπά εξακολουθούν να ισχύουν οι υπό στοιχεία 551/VII/2012, υπ' αρ. 589/2014, υπ' αρ. 596/2014, υπ' αρ. 618/2015 και υπ' αρ. 631/2016 αποφάσεις της ΕΑ.

Γ. Σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης με τις αναληφθείσες δεσμεύσεις, οι οποίες έχουν καταστεί

¹⁰ Βλ. σελ. 18-46 των απομαγνητοφωνημένων πρακτικών της 68ης Συνεδρίασης της Ε.Α., της 17.10.2017.

¹¹ Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η ΡΑΕ [...].

¹² Βλ. προηγούμενη υποσημείωση.

¹³ Σύμφωνα με στοιχεία που προσκόμισε σχετικά η ΡΑΕ [...].

υποχρεωτικές, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται να επιβάλει τα πρόστιμα που προβλέπονται στις περ. δ) και στ) της παρ. 1 και στις περ. α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011.

Η απόφαση εκδόθηκε την 10η Νοεμβρίου 2017.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 3959/2011 (Α' 93).

Ο Πρόεδρος

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΤΣΑΚΗΣ

Αριθμ. οικ.477

Διαβιβάζεται η υπ' αρ. 651/2017 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού για δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως:

Αθήνα, 21 Σεπτεμβρίου 2020

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΑΝΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

